

II

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

2005. FEBRUÁR 23–24-I 58. PLENÁRIS ÜLÉS

A Régiók Bizottsága véleménye a következő témában: Az Európai Bizottság közleménye a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére: – „Az árvízi kockázatok kezelése, árvíz megelőzés, -védelem, az árvíz károk enyhítése”

(2005/C 164/01)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Bizottság közleményére a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága részére a következő témában: „Az árvízi kockázatok kezelése, árvíz megelőzés, -védelem, az árvíz károk enyhítése” (COM(2004) 472 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2004. július 12-én hozott döntésére, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének első bekezdése alapján a fenti témában kikéri a Régiók Bizottságának véleményét,

tekintettel a Régiók Bizottsága elnökének 2004. május 26-án hozott döntésére, melyben megbízza a „Fenntartható fejlődés” szakbizottságot, hogy a fenti témában véleményt alkosson;

tekintettel a Tanács árvízi kockázatok kezelésével kapcsolatos, 2004. október 14-én elfogadott következtetéseire;

tekintettel az Európai Bizottságnak egy, a vízügyi politika területén közösségi cselekvési keretet meghatározó tanácsi irányelvvel kapcsolatban tett javaslatáról (COM(1997) 49 final) megfogalmazott véleményére – (CdR 171/97 fin ⁽¹⁾);

tekintettel a Régiók Bizottságának az Európai Közösség „Környezet 2010: jövőnk, választásunk – a hatodik környezetvédelmi cselekvési program” című, hatodik környezetvédelmi cselekvési programjára vonatkozó európai bizottsági közleményről szóló véleményére, valamint az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 2001–2010-es időszakra szóló közösségi környezetvédelmi cselekvési programra irányuló határozatára vonatkozó javaslatra (COM(2001) 31 final – CdR 36/2001 fin ⁽²⁾),

tekintettel a közelmúltbeli európai árvíz katasztrófákról és az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról kibocsátott állásfoglalására (CdR 294/2002 fin ⁽³⁾),

tekintettel a Természeti katasztrófák kezelése és következményei: az európai strukturális politika szerepe (CdR 104/2003 fin) témájában alkotott saját kezdeményezésű véleményére ⁽⁴⁾);

tekintettel az Európai Bizottságnak egy határokon átnyúló együttműködést végző európai csoport létrehozásáról intézkedő rendeletre vonatkozó javaslatáról (COM(2004) 496 final) szóló véleménytervezetere (CdR 62/2004);

⁽¹⁾ HL C 180, 1998. 6. 11., 38. o.

⁽²⁾ HL C 357, 2001.12.14., 44. o.

⁽³⁾ HL C 66, 2003. 3. 19., 26. o.

⁽⁴⁾ HL C 256, 2003. 10. 24., 74. o.

tekintettel a pénzügyi kilátásokról, az Európai Bizottság következő témájú közleményéről szóló véleményére: „Közös jövőnk építése – a kibővített Unió politikai kihívásai és költségvetési eszközei 2007–2013” (COM(2004) 101 final – CdR 162/2004 fin);

tekintettel a „Fenntartható fejlődés” szakbizottság által 2004. december 9-én elfogadott véleménytervezetére (CdR 299/2004 rev 1) (előadó: Henk Aalderink, Gelderland tartomány helyhatóságának tagja (NL/ALDE)),

MIVEL

- 1) Az árvízi kockázatok kezelése fontos kérdés az európai régiók és önkormányzatok számára. Polgári életminőségének védelme, megóvása érdekében számos regionális és helyi önkormányzatnak kell szembenéznie a folyókból vagy a tengerből eredő áradások kockázatával.
- 2) Különböző regionális jellemzőik miatt különféle áradások különböztethetők meg. Az árvizek valószínűségének és hatásának csökkentése érdekében többféle intézkedésre van szükség. Ezért az árvizek kockázatát regionális megközelítéssel kell kezelni.
- 3) A folyók és a tengerek nincsenek tekintettel a határokra. Ezért a tengerparti területeken és folyók teljes vízgyűjtő területein határokon átnyúló együttműködésre kell törekedni a lakosok és a köztisztviselők között. Szolidaritásra kell törekedni azok között, akiket közvetlenül nem fenyegetnek az áradások és azok között, akik árvíz fenyegette tenger- vagy folyópartokon élnek.

2005. február 23–24-i 58. plenáris ülésén (a február 23-i ülésen) az alábbi véleményt fogadta el:

1. A Régiók Bizottsága nézetei

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1.1 **üdvözl**i az Európai Bizottság közleményének fő elemeit, különösen az árvízvédelemmel kapcsolatos összehangolt cselekvési programot és hangsúlyozza, hogy a folyók és tengerek dinamikus rendszerek, amelyek egyszerű vagy ágazati intézkedésekkel nem szabályozhatók,

1.2 **tisztában van** azzal, hogy egy régió árvízvédelmi intézkedései – a folyók mindkét irányában – más régiók árvíz helyzetét is befolyásolhatják. Fontos ezért, hogy az intézkedések hatását a folyó egész vízgyűjtő területére vonatkoztatva határozzák meg. Ügyelni kell azonban arra, hogy ez a megközelítés ne eredményezzen előre megszabott modelleket, szabványosított terveket vagy megnövekedett bürokráciát, hiszen a regionális és helyi önkormányzatok tudják, hogy a különbözőség köti össze őket, nem pedig az egyformaság.

1.3 annak **tudatában van** azonban, hogy egy folyó teljes vízgyűjtő területére nézve csak egy minimális számú standard mutató segítségével állapítható meg az intézkedések hatása. Ezek a mutatók lehetővé teszik az intézkedések nemzetközi, nemzeti, regionális és helyi szinten történő tökéletesítését és összehangolását. A rugalmasság érdekében – a körülmények függvényében – lehetővé kell tenni a standard mutatók számának módosítását.

1.4 **hangsúlyozza**, hogy a polgárokat rá kell ébresztetni az akkor hozandó megelőző intézkedések fontosságára, amikor nincs észlelhető veszély. A polgárok elkötelezettsége nagyon fontos, hiszen ők a szolidaritás elvének tényleges képviselői. Ez különösen azon polgárok számára fontos, akik olyan folyók vízgyűjtő területén élnek, amelyeket sem közvetlenül, sem potenciálisan nem fenyeget árvízveszély, ellenben elősegíthetik az áradások kialakulását.

1.5 **tisztában van** azzal, hogy 2004. október 14-i következtéseiben a Tanács megállapította, hogy az EU vízügyi igazgatói rendszeres üléseinek keretében az árvízvédelmi cselekvési programot a többi érdekelt és érintett féllel együttműködve kell elkészíteni és **hangsúlyozza**, hogy az európai regionális és helyi önkormányzatoknak részt kell venniük e program elkészítésében;

1.6 **támogatja** a regionális és helyi önkormányzatokat abban – és szeretne aktívan részt venni erre irányuló ösztönzésükben –, hogy 2007-ig dolgozzanak ki olyan terveket, amelyek előzetesen beleillenek az EU új finanszírozási lehetőségeibe, tekintetbe véve, hogy az EU pénzügyi támogatásának igénybevételéhez nemzeti, regionális és helyi szintű pénzügyi részvételre van szükség;

2. A Régiók Bizottságának ajánlásai

2.1 **úgy ítéli meg**, hogy az árvízveszély több települést érintő probléma, ezért a folyók teljes vízgyűjtő területeinek szintjén kell vele foglalkozni. Az általános cél az legyen, hogy a folyók vízgyűjtő területein közös felelősségérzet és szolidaritás alakuljon ki, hogy amikor a terület egy kisebb részének védelmében hatásonként intézkedéseket fontolgatnak az árvízveszély elleni küzdelemhez, az egész területet vegyék figyelembe.

2.2 **úgy ítéli meg**, hogy jobban tudatosítani kell a problémát az érdekelt felekben, akik a folyók vízgyűjtő területein és a folyókon felfelé fekvő, az árvíz által nem vagy csak kisebb mértékben fenyegetett területeken tevékenykednek, és akik földhasználatukkal hozzájárulnak az áradások kialakulásához. A Régiók Bizottsága **azt ajánlja**, hogy a vízgyűjtő területek valamennyi regionális és helyi önkormányzatát kötelezzék arra, hogy aktívan vegyenek részt a megelőző intézkedések tervezési folyamatában;

2.3 **támogatja** – integrált munkamódszerként – a folyók vízgyűjtő területeire támaszkodó megközelítést, bármiféle ágazatokkal kapcsolatos kivétel nélkül. Ezzel a módszerrel akkor is élni kell, amikor a Régiók Bizottsága által szintén **támogatott** szolidaritási elvet alkalmaznak;

2.4 **úgy véli**, hogy az Európai Bizottság Polgári Védelmi Megfigyelő- és Információs Központja a nemzeti, regionális és helyi önkormányzatok tájékoztatásán kívül is fontos szerepet játszhat és **azt ajánlja**, hogy a Központ olyan tevékenységekkel is foglalkozzon, amelyek mind a nagyközönség, mind az ipar érdekelt feleinek körében is növelik a tudatosságot; az egész vízgyűjtő medencékre kiterjedő szolidaritás erősítése érdekében a Régiók Bizottsága **azt ajánlja**, hogy a Központ tegyen árvízzel kapcsolatos partnerségi kezdeményezéseket;

2.5 **úgy véli**, hogy hosszú távon csak egy több politikai ágazatot átfogó integrált megközelítéstől várható a kívánt hatás, ezért **azt javasolja**, hogy az árvízvédelmi cselekvési program aktívan foglalkozzék a talajpolitikák multidiszciplináris körével;

2.6 **kiemeli**, mennyire fontos a szolidaritás elvének megvalósítása egy háromlépcsős stratégiában, amely a víz visszatartásából, tárolásából és elvezetéséből áll. A megfelelő földhasználat és vízkezelő rendszer csökkentheti a nagy – de különösen a kisebb – folyók áradását. Példa erre a talaj víztároló kapacitásának, a kis vízrendszereknek és kis vízgyűjtő területeknek a felhasználása, mivel az esővíz ezekben történő tárolása csökkentheti a folyók áradási szintjét;

2.7 **azt tanácsolja** az Európai Bizottságnak, hogy az együttműködés valamennyi adminisztratív szintjét bevonó cselekvési programban rögzítse az árvizek hatásának vagy valószínűségének csökkentéséhez szükséges tevékenységeket. Az

árvíz kockázatok kezelési terveinek kidolgozását semelyik tagállam elkötelezettségének hiánya nem akadályozhatja;

2.8 **azt javasolja**, hogy az árvízvédelmi intézkedések tervezésekor és finomhangolásakor a vízügyi keret-irányelv munkamódszereit és alapelveit használják fel, anélkül, hogy az irányelv módosítására törekednének;

2.9 **úgy véli**, hogy az árvízvédelmi cselekvési programot hosszú távon össze kell hangolni a vízügyi keretirányelvből fakadó intézkedésekkel;

2.10 **pozitívan értékeli** egy rövid és hosszú távú célokot megfogalmazó árvízvédelmi cselekvési programot. Rövidtávon feltétlenül szükséges, hogy folytatódjanak a jelenlegi kezdeményezések, különösen azok, amelyek a szerkezeti intézkedések megvalósítására irányulnak. A regionális és helyi önkormányzatoknak arra kell törekedniük, hogy a cselekvési terv megszületése előtt is konkrét lépéseket tegyenek az árvizek megelőzésére;

2.11 **úgy ítéli meg**, hogy az árvízvédelmi cselekvési program sikere nagymértékben a megfelelő finanszírozástól függ. Ez a vélemény tükröződik a 2007–2013-as időszakra javasolt pénzügyi kilátásokban, valamint a Regionális Fejlesztési Alappal, az EU Szociális Alapjával és az EU Kohéziós Alapjával kapcsolatos javaslatokban is;

2.12 **határozottan támogatja** a jó gyakorlatoknak az Európai Bizottság által javasolt beazonosítását, terjesztését és népszerűsítését. A tagállamokon túl ebbe be kell vonni a helyi és regionális önkormányzatokat, valamint a különböző területek mindazon szereplőit, akiknek részvétele hasznos lehet.

Brüsszel, 2005. február 23.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB